

חגיגה יז

מקור לדין תשלומין בשבועות: אמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא: מניין לעצרת שיש לה תשלומין כל שבעה? שנאמר (דברים ט"ז) **כחג המצות וכחג השבועות וכחג הסוכות**, מקיש חג השבועות לחג המצות: מה חג המצות יש לה תשלומין כל שבעה, אף חג השבועות יש לה תשלומין כל שבעה.

קושי 1: ואימא: מקיש לחג הסוכות, מה חג הסוכות יש לה תשלומין כל שמונה - אף חג השבועות יש לה תשלומין כל שמונה!
תירוץ 1: שמיני רגל בפני עצמו הוא.

דחיית התירוץ: אימור דאמרי שמיני רגל בפני עצמו הוא, הני מילי לענין פז"ר קש"ב, אבל לענין תשלומין - תשלומין דראשון הוא? דתנן: **מי שלא חג ביום טוב הראשון**

של חג - חוגג את כל הרגל ויום טוב האחרון!
תירוץ 2: תפשת מרובה - לא תפשת, - תפשת מועט - תפשת.

קושי על המקור: אלא למאי הלכתא כתביה רחמנא לחג הסוכות?
תירוץ: לאקושי לחג המצות, מה חג המצות טעון לינה - אף חג הסוכות טעון לינה.
שאלה: והתם (חג המצות) מנלן?

תשובה: דכתיב (דברים ט"ז) **ופנית ככקר והלכת לאחריק.**

קושי 2 על הדרשה של ר' אלעזר: תנן: **עצרת שחל להיות ערב שבת,**

בית שמאי	בית הלל
יום טבוח אחר השבת	אין לה יום טבוח

מאי לאו - אין לה יום טבוח כלל?

דחיית הקושי: לא, שאינה צריכה יום טבוח.

קושי על התירוץ: ומאי קא משמע לן - דמקרבין ביומיה, הא אפליגו בה חדא זימנא.

דתנן: **בית שמאי אומרים: מביאין שלמים ואין סומכין עליהם, אבל לא עולות. ובית הלל אומרים: מביאין שלמים ועולות וסומכין עליהם!**

תירוץ: צריכא, דאי אשמעינן בהא - בהא קא אמרי בית שמאי, משום דאפשר למחר, אבל הכא, אימא מודו להו לבית הלל. ואי אשמעינן בהא - בהא קאמרי בית הלל, משום דלא אפשר למחר, אבל בהא - אימא מודו לבית שמאי, צריכא.

קושי 3: תא שמע: **מי שלא חג שבעת ימי הפסח, ושמונת ימי החג, ויום טוב הראשון של**

עצרת - שוב אינו חוגג. מאי לאו - יום טוב של עצרת!

דחיית הקושי: לא, יום טבוח.

קושי: אי הכי ניפשוט מינה דחד יום טבוח!

תירוץ: אימא: ימי טבוח.

קושי 4: תא שמע, דתני רבה בר שמואל: **אמרה תורה מנה ימים וקדש חדש, מנה ימים וקדש**

עצרת. מה חדש למנוייו - אף עצרת למנוייה. מאי לאו גמר מחדש, מה חדש יום אחד - אף עצרת יום אחד!

דחיית הקושי: אמר רבא: ותסברא? אטו עצרת, יומי מנינן שבועי לא מנינן? והאמר אביי:

מצוה למימני יומי - דכתיב (ויקרא כ"ג) **תספרו חמשים יום**, ומצוה למימני שבועי - דכתיב

(דברים ט"ז) **שבעה שבועות תספר יק.** ועוד: **חג שבועות** כתיב.

מקור אחר לדין תשלומין: דבי רבי אליעזר בן יעקב תנא: **אמר קרא** (ויקרא כ"ג) **וקראתם** (ויקרא כ"ג)

וכקצרכם איזהו חג שאתה קורא וקוצר בו - הוי אומר זה חג עצרת.

אימא? אילימא ביום טוב - קצירה ביום טוב מי שרי? אלא לאו - לתשלומין.

למה צריך את שני המקורות?

ואף על גב דאיתמר דרבי אלעזר אמר רבי אושעיא, אצטריך דרבי אליעזר בן יעקב.

דאי מדרבי אלעזר אמר רבי אושעיא - הוה אמינא: מה תשלומין של חג המצות אסור בעשיית מלאכה - אף תשלומי עצרת נמי אסור בעשיית מלאכה, קמשמע לן דרבי אליעזר בן יעקב	ואי מדרבי אליעזר בן יעקב לא ידענא כמה - קא משמע לן דרבי אלעזר אמר רבי אושעיא
---	--